

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 127.

V Ljubljani, v ponedeljek 8. junija 1885.

Letnik XIII.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

O stalnem domu.

(Dalje.)

Nekteri pravijo, zemljiški dolg je škodljiv, zagadel ne sme kmet toliko dolga napraviti, kolikor je njegovo zemljišče vredno — ali nekaj svobode mora vendar v tem oziru imeti, četrti del ali polovico svojega zemljišča naj le svobodno zadolži. Bi bilo li pametno, ko bi kdo rekel, kmet ne sme zavžiti toliko strupa, da bi precej umrl ali toliko naj ga le zavžije, da bo vedno hiral? Enaka je z zadolženjem.

Kdor nima dolga, kdor ne plačuje obresti, tak že še dobi iz svojega zemljišča toliko, da poravná svoje navadne stroške. In tak naj bi le na posodo jemal! Kdor je pa do polovice zadolžen, mora več kot polovico svojih dohodkov dajati samo za obresti in poleg tega mu ostanejo še vsi navadni stroški. Kdo je bolj posojila potreben, prvi ali drugi? Gotovo ga je drugi veliko bolj potreben kot prvi in vendar bi se prvi smel zadolževati, drugi pa ne. Kje je doslednost? Dosledno bi bilo le, ko bi se reklo: Zemljiški dolg je kmetom škodljiv, zato se ne smejo zadolževati ali pa, zemljiški dolg je oduhobitno koristen, zato naj se kmetje le zadolžujejo.

Konečno pravimo, zemljiški dolg je jako sramoten za kmeta. Je-li častno za kmeta, ako upnik posojilo na zemljišče intabulira? Ne, nikakor ne. S tem pokaže upnik, da kmetu nič ne zaupa in da bi mu nič ne posodil, ko bi ne mogel nič v zastavo vzeti. Časten je pa kredit, ako upnik posodi, zanašajoč se na kmetovo poštenost in pridnost in ob enem vedoč, da bo posojilo v resnici pomagalo.

Stalni dom in pa dota.

Prejšnje avstrijske dedne postave, ki so skoraj povsod na Kranjskem do l. 1868 veljale, so določevale, da mora zemljišče en sam gospodar prevzeti, da se zemljišče ne sme med dediče razdeliti in da se morajo tako nizke dote izgovoriti, da more gospodar lahko shajati. Ravno to bi veljalo tudi pri stalnem domu, le enega pristavka bi bilo še treba.

Stalni dom bi se nikdar ne smel med dediče deliti, dota bi morala taka biti, da bi jo gospodar lahko plačeval. Ker bi se pa stalni dom ne smel zadolževati, zato bi se tudi zaradi dot ne smel dolg delati.

Ako bi oče brez oporoške umrl, bi stalni dom s primerno potrebščino dobil eden izmed otrok, navadno najstarejši sin. Vsa druga premakljiva zapuščina bi se pa med otroke v enakih delih razdelila. Iz zemljiških dohodkov bi se pa dedičem za doto odločila letna renta. Ta renta bi ne smela, recimo, polovice čistega letnega zemljiškega dohodka presegati in bi se dedičem dajala več let ali pa celó do njih smrti. Ako prinaša zemljišče po odbitih davkih in obrestih 200 gld. čistega dohodka, bi gospodar tedaj dajal dedičem vsako leto 100 gl.; ako bi bili štirje dediči, bi dobivali vsak po 25 gl. na leto. Nikdar bi pa dedič ne smel zahtevati, da bi se mu dota za več let naprej plačala, in sicer zagadel ne, ker bi se na stalni dom ne smel dolg delati. Se vé, ko bi gospodar imel dosti denarja, bi se kaj takega smelo včasih dovoliti. Pri najmanjših stalnih domovih, to je pri taci, ki bi donášali 25 gld. ali nekaj več čistega dohodka, bi dediči iz zemljiških dohodkov nikakoršne dote ne dobili, ali gospodar bi bil zavezan zanje skrbeti, dokler bi bili mladoletni in tudi pozneje, kedar bi jih kaka nesreča zadela, bi imeli zavarovano pribežališče na očetovem domu.

V oporoki bi pa oče volil stalni dom s primerno potrebščino kteremukoli otroku bi hotel. Isto tako bi mogel premakljivo premoženje po svoji volji med otroke razdeliti, tudi bi smel določiti, koliko dote iz zemljiških dohodkov naj dobi ta ali oni otrok. Ali stalnega doma bi ne mogel deliti, isto tako bi ne mogel voliti take dote, ki bi presegala, recimo, polovico zemljiških dohodkov.

Marsikdo utegne reči, po tem takem bo dobil en otrok skoro vse, drugi pa skoro nič; kje je enakost, zakaj bi vsi otroci enako ne dobili?

Mi pravimo prvič: popolna enakost v premoženju ni mogoča. Ako zahtevamo, da morajo vsi otroci enako dobiti, potem moramo, če smo dosledni, tudi zahtevati, da morajo otroci enega gospodarja toliko dobiti kot sosedovi otroci. Tam je

bogatin, ki ima enega samega otroka in poleg njega prebiva revež, ki ima deset otrok, pa nič premoženja. Zakaj bi se bogatinovo premoženje ne razdelilo v enajst enakih delov, zakaj bi reveževi otroci ne dobili toliko kot bogatinovi? In če dobé otroci dveh sosedov enake dele, zakaj bi ne dobili enacih delov otroci ene vasi? In ako bi imeli vsi otroci ene vasi enake dele, zakaj bi ne imeli enacih delov vsi otroci ene dežele, zakaj bi ne imeli enacih delov vsi ljudje celega sveta? Ali je kaj takega mogoče, ali je pametno kaj takega zahtevati? In vendar so nekteri, ki se imenujejo komunisti, tako neumni, da pravijo, vsi ljudje morajo popolnem enako premoženje dobiti.

Je-li mogoče, da bi imeli ljudje ene vasi enako premoženja? Ni mogoče in nikoli ne bo mogoče. Pa recimo, da je mogoče; bi li bili vsi ljudje enaki, ko bi bila zemlja v sosednji vasi veliko bolj rodovitna in veliko bolj obdelana? Ne bili bi enaki, ako bi hotli v obeh vaseh enaki postati, bi se morala zemlja tako razdeliti med prebivalce obeh vasi, da bi vsak nekaj dobre in nekaj slabe zemlje dobil. Pri mestih in pri železnicah je zemlja veliko več vredna kot v hribih, zato bi se morala, da bi bili ljudje popolnem enaki, tako razdeliti, da bi vsak en košček zemlje dobil pri mestu in en košček v hribih. Ker je v Ameriki na enacem prostoru veliko manj ljudi kot v Evropi, zato bi morali Evropejci Amerikancem precej zemlje vzeti. Ali ni to največja bedarija?

In recimo, da bi se danes zemlja med vse ljudi v enacih delih razdelila, kaj bi bilo na koncu prvega tedna? Eden bi pridno delal in si pri jedi pritrgaval, drugemu bi pa za delo ne bilo nič mar, mislil bi le na jed in pijačo. Kaj bi nastalo? Prvi bi imel na koncu tedna več kot drugi, toraj bi ne bila več enaka. Da bi enaka postala, bi se morala s koncem tedna zopet zemlja razdeliti. Zahtevanje popolne enakosti je tedaj bedarija in ta bedarija se imenuje komunizem.

Drugič pa pravimo mi, prizadevati si moramo za največjo enakost v premoženju, ki je na svetu mogoča in sicer za tako enakost, da bo vsak mogel po svojem stanu primerno živeti. Na svetu je vse nepopolno, zato tudi revščina ne

LISTEK.

Šmarnice v stolni cerkvi.

Kakor je lani P. Karl Hünner meseca majnika pri večernih nemških Šmarnicah v stolni cerkvi trebil, gradil in sadil duhovni vrt naši ljubi Gospej, tako je zidal in gradil letos P. Makso Klinkowström duhovno poslopje v naših srcih. Na večer pred prvim majnikom razvil nam je vso osnovo, češ, ozirali se bomo na sree Marijino ter primerjave s svojim lastnim premišljevali, kako naj se ravna le-tó, da bode Mariji na čast, nam pa v častno in večno korist („Slovenec“ št. 102).

Razlagal je najprej Marijine prednosti, potem njene čednosti, naposled njene vzajemnosti med Bogom in med nami.

Po kratkem predgovoru je vsak večer pokazal ktero prednost ali krepost Marijinega srca, potem nam je dajal nauke za življenje, ki jih pa ni posnemal po vrhu, marveč jemal iz globočine ter iz-

vajal prav iz dna in bistroumno obračal na vse stane, vse dōbe, na vse razmere v posamnem, družinskem, cerkvenem in državnem izvrševanju. Jemal je razlage in dokaze iz svetega pisma, a časih tako izvirno, da je človeka veselilo in se mu zdelo, kakor bi že znane slišal prvokrat: iz cerkvenih učenikov, iz klasikov starih in novih, iz raznih pesnikov, iz svoje bogate skušnje itd. Povedal je vmes marsiktero celó šaljivo, da smo se posmejali, ali — poprijel je koj tako rezno in resno, da nihče ni utegnil se razmišljati, temuč hitro morali smo misliti za njim, in smo s tem rajši sprejemali resnice, ki nam jih je pojasnoval.

Razlagal je prvi dan posebno zvanje ali visoki poklic Device Marije, potem njeno brezmadežno spočetje, njeno mirno, priprosto ali redovno sree, polno milosti stanovske in dejanjske, posebej sklenjeno z Gospodom; živo je slikal, kako je bilo sree Marijino previdno ali modro, verno, Bogu vdano, ponižno, pokorno; kako goreče se je žrtvovalo, ali vendar bilo prezirano, ranjeno; opisal je sree njeno trpeče, preskrbno in prežaljeno, prebridko in zapuščeno, jako

pa stanovitno, zvesto, molitevno, zaupno in potolaženo; pokazal nam je naposled Marijino materno, apostolsko, presveto in sprelepo srce.

Slikal je vse le v velikih, svetlih črtah ter nas kratko pa krepko vzbujal, kako tudi mi živimo po svojem poklicu, skrbimo za krstno nedolžnost ali že zgubljeno si pridobimo v sv. pokori, kako si prizadevamo za ljubi mir, za priprosti ali pravi red v sreč in v vsem svojem dejanju; kako bodimo hvaležni za prejete milosti, z njimi sodelujmo, ter se trudimo, da bode Gospod z nami. V ta namen služimo Bogu razumno ali modro, verno, z vdanim srcem; kazal je, kako neprevidnost vse pokvari, kolika je nevernost med ljudmi, komu je svet vdan, v čem se razodeva prava skromnost ali ponižnost in pokorščina, kolike dari ali žrtve prinaša svet; kako se vedimo, kedar nas prezirajo ter ne čislajo po služanju, kedar se rane sekajo naši duši, kedar trpimo, smo v skrbih, o raznih zgubah, v žalosti, bridkosti, v solzah, zapuščeni, kedar nam je skoro obupati, kako takrat močnodušno prenašajmo božja obiskovanja, stanovitni in zvesti, ne kakor posvetnjaki,

bo nikdar zginila; božji Zveličar sam pravi: „Reve ne bodete vedno imeli“. Reveži so še celó potrebni. Drugač bi premožni ne mogli skazovati del usmiljenja in ravno usmiljenje nam bo plačilo v nebesih zadobilo ter ga zeló povikšalo. Marsikdo bi bil pogubljen, ali reveži, katerih se je usmilil, so molili zanj in usmiljeni Bog mu je dodelil milost spreobrnjenja. Blagor pa tudi revežem, ki posnemajoč božjega Zveličarja, svojo revščino voljno prenašajo, ki vsak dar, ki ga dobivajo od bližnjega, kot dar božji sprejemajo. Tako pomaga premožni revežu v telesnih in revež premožnemu v duhovnih potrebah, tako se ohrani vzajemna ali medsebojna ljubezen.

Ali vzajemna ljubezen je le tačas mogoča, ako je veliko premožnih, to je taci, ki morejo ubogajme dajati in malo taci, ki ubogajme potrebujejo. Ako je pa malo premožnih, so premožni zeló bogati in ker so zeló bogati, nimajo dosti sebi enacih in zategadel so navadno ošabni. Bogastvo tudi kaj rado človeka premoti, da misli le, kako bi si bogastvo pomnožil, bodisi po poštenem, bodisi po nepoštenem potu; zato bogatini kaj radi stiskajo in odirajo druge ljudi. Zategadel pravi večna Resnica, da „gré laglje kamela skozi šivankno uho, kot bogatin v nebesa“. Kako se navadno obnaša bogatin do revežev? Le opazuj bogatina, morebiti dá revežu krajcar ali kako? Vrže mu ga tako ošabno, da še hrbta ne ukloni, da reveža niti ne pogleda ali pa še celó nad njim zareži. In ako dá bogatin, ki ima več sto tisoč, enkrat na leto 50 gl. za reveže, jih ne dá iz usmiljenja do revežev, ampak zato, da se po vseh časnikih njegovo ime čita in slavi.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. junija.

Notranje dežele.

Tržaški Slovenci v tretji volilni skupini pokazali so včeraj svojo politično zrelost, s tisto vred pa tudi odločno svoje avstrijsko domoljubje. Volitev so imeli namreč. Izvoljen je bil kljub silni agitaciji „cikorijshev“ z velikansko večino dosedanji zastopnik te skupine, g. Iv. Nabergoj iz Proseka. S tem dejanjem spodbili so tisti lahonski kliki noge, ktera se je v slovenski obleki po okolici klatila in ljudi begala; ktera je s svojim vplivom avstrijsko domoljubje po okolici zatirala (glej dogodbe v sv. Križi!) in ktera bi si bila rada tudi v drž. zboru priborila sedež, na katerem Slovence že leta in leta zastopa vrli Nabergoj! Namesto poštenega Avstrijca hotla je tista sodrga posaditi ljutega Garibaldijanca. V tretji volilni skupini, kjer je „irredenta“ mislila svojo glavo dvigniti, zmagalo je domoljubje, zmaga je Avstrija. S ponosom lahko kažejo naši okoličani na svojega izvoljenca, rekoč: „Nabergoj! v tvojem taboru je Avstrija!“ Čast je zanj ravno tako velika, kakor za njegove volilce. Le-ti so dokazali svojo politično zrelost, on je pa mož, ki ga v Trstu tudi pošteni Nemci močno obračajo. Kaj si Garibaldijanci mislijo o njem, nam je deveta briga in mislimo, da tudi Nabergoju. Naj le še nadalje tako krepko brani pravice, kakor do sedaj in naj se tako vrlo poteguje za vero, dom in cesarja in zaupanje slovenskega naroda ostalo mu bude neomajano.

Preosnova narodnega gospodarstva in pa sporazumljenje med narodi je *geslo Taaffejeve vlade*, na čegar podlagi hoče odpreti v Avstriji

studence, iz katerih nam priteče mleko in med. Ali ju bo našla? Ravno toliko faktorjev imamo na desni, kolikor na levi tehtnični skledici in ni ga menda pod solncem politikarja, ki bi s polno zavestjo ziniti mogel: „da“, pa tudi ne, ki bi rekel: „da ne!“ Nekaj malega je sedanja vlada res že dosegla in to v prvem delu svojega programa, v preosnovi narodnega gospodarstva namreč. Tu je korak najbolj očiten. Nič kaj ji pa ne gré spod rok na polji mednarodnega sporazuma in medsebojne sprave. Liberalni Nemec se dandanes še vedno ravno tako za izvoljenca božjega smatra, ki je poklican Slovane pestiti, kakor se je pred desetimi leti za to poklicanega čutil. Da, še bolj bi strune radi privili, kakor so jih nekda, če bi se jim ne bil ključ za tiste pred šestimi leti iz rok izpulil. Kakor je po jedni strani z Nemci, prav tako je na drugi z Lahi, Slovan pa v sredi med obema prava podoba razbeljenega železa, ki se obdeluje, da je groza! V tem smislu in v tem delu Taaffejevega programa še nismo daleč naprej prišli, s tako dovršitvijo namreč, da se ne bo nikomur krivica godila; da bi tudi Nemci zadovoljni bili, če bi se Slovanom pravice rabe njihovega jezika pripoznale, zagotovljene jim v temeljnih postavah. Če bi se Taaffeju to posrečilo, potem mož zasluži spominek iz čistega zlata, kajti tedaj nastopila bi v Avstriji v resnici zlata doba, kakošne ni še noben rod doživel.

Volitve v velikoposestvu gorenje-avstrijskem izpadle so dobro; izvoljeni so trije konservativci; v Solnogradu jeden, v Pragi pa osem. Budějoviško velikoposestvo volilo je štiri konservativce, Hebsko pa štiri liberalce; Liberško velikoposestvo dalo je svoje glasove 1 konservativcu in dvema liberalcema, v Chrudimu so pa izvoljeni 4 konservativci. Do sedaj je izvoljenih 271 poslancev in so med temi štirje, ki imajo po dva mandata in sicer trgovski minister Pino, grof Hohenwart, dr. Herbst, in Bromowsky. Vsled tega bo treba po štirih okrajih novih volitev. Kakor se čuje sprejel bo Pino Koroški mandat, Bromowsky se je odločil za zastopništvo Prage, Herbst in Hohenwart sta pa še tiho, kakor nalašč: prvi bivši vodja združene leve, drugi občudovani zvaritelj „železnega obroča“ (avtonomistiške stranke). Še dober teden in volilne borbe bo konec, razburjeni duhovi se bodo zopet plegli in prejšnji mir razpel bo svoje peruti nad mnogojezično Avstrijo in njenimi narodi, ki si sedaj po raznih krajih srdito nasproti stojé. Prišel bode pa kmalo na to čas, da bodo sedaj voljeni možje odrinili na svoja mesta v državni zbor, kjer si bo vlada prizadevala polagoma narodnostne stranke spremeniti v politične, kar že dolgo časa namerava, ker je prepričana, da bi se takoj potem dosegel mir med narodi. Če se ji pač to posreči?

— Od kod je *antisemit* prišel v Avstrijo? vprašal bo morda ta ali oni naših čitateljev. Znano je namreč, da se je ta poleg anarhistov najnovejša prikazen na našem političnem polji le med Nemci in Madjari vkoreninila. Slovenci, Čehi, Poljaki, Rusnjaki in Lahi antisemitizma ne poznamo in vendar bi ga Poljaki še najbolj poznati morali, ker ga ni kmalo rodu, da bi mu bili židje več srčne krvi in pravega mozga narodnega gospodarstva izpili, kakor ravno Poljakom. V ožgled tega smemo reči, da ga je rodila gospodoželjnost in mogočnost. Nemec kakor Madjar čutita oba v sebi potrebo, da bi gospodarila, drugi pa naj bi jima pokorni bili. Znano je dalje, da so v Avstriji kakor tudi po Madjarskem vsled posebno ugodnih liberalnih postav, ktere so se židom na ljubo od leta 1868 do Taaffejeve dobe v enomer kovale, židje jeli se vsled svoje zvižanosti, prekanjenosti in nenasitenosti, s katero so skoraj ves denar na-se potegnili, vsim drugim čez glavo rasti. Ostali narodi, razun Nemea in Madjara, vклонili so glavo in rekli prav po turški: „kismet!“ (kakor je božja volja). Nemeem in Madjarom tega prirojena in dozdevna gospodoželjnost ni pripustila. Čem višje so jih jeli židje po lastni krivdi nadkriljevati, tem

huje so jih jeli Nemci in Madjari zavidati, dokler se tem zavidljivcem ni pridružilo nekaj mož s peresi in stranka antisemitov je bila rojena. Zdrave narave mora biti, kajti čudovito hitro raste. Na Ogerskem sicer trdijo, da hira, kar pa nikakor ni verjetno. Na Dunaji je pa ravno kar krepko svoje življenje dokazala s tem, da je več svojih mož poslala v državni zbor, kajti dr. Lueger, Kronawetter, Löblich, Kreutzer itd. so več ali manj vsi antisemitje. Tudi po deželi ima ta stranka že svoje ljudi. Kakor nismo bili nikdar prijatelji nasilstvu, se nam vendar pametno in zmerno postopanje nasproti židom primerno zdi, da se jim zopet vzame škodljivi vpliv, ktere ga so jim liberalci brezpogojno izročili: Se vé, da mora se vršiti vse to po postavni poti, ne pa po načinu anarhistov.

Vnanje države.

Jako važne in pomenljive preosnove čujejo se iz *Rusije*. Odpraviti mislijo poslednje ostanke davka od ljudi. Sedanji cesar je že leta 1882 sklenil za vedno odpraviti davek, ki ga vsak od svoje in svoje družine glav plačuje. Leta 1883 oprostili so od tega davka male meščane, leta 1884 tiste kmete, ki že v občinah živé, popolnoma; na polovico pa kmete pri tovarnah in grajščinah. Letos pridejo pa tudi le-ti na vrsto. Zguba za državo znašala bo na leto 15 milijonov rubljev, ter se bo namestila z davki, ki se bodo naložili bogatašem na dohodke iz naloženih glavnice. (Res, bolj pravičnega davka ga ni, kakor je davek na rente, kjer človek nek določen del tistega državi odstopi, za kar niti jedne kaplje potu ni prelil.) Kar se iz rentnega davka ne bo dobilo, naložilo se bo kmetom na odkupnino, vsled ktere bodo čez petdeset let samolastni posestniki postali. Ta novotarija bo na korist pridnemu kmetu, ki je moral do sedaj v občini z lenuhom vred vpisan, za poslednjega davek plačevati. Sicer bi bilo pa Rusom svetovati, naj tudi nadalje, če prav samolastni kmetje postanejo, obdržé navade gledé obdelovanja posestva in plačevanja davka; kakor so jih imeli do sedaj. Naj jih ne mika preobilna prostost, ki jim drugega ne bo prinesla, kakor kant in revščino. Prostost, kakor jo imamo pri nas, da sme vsak svoje posestvo zapraviti, ni za kmeta, kteri se je tako dolgo izvrstno počutil in je plesnjeve tolarčke prešteval, dokler mu niso te tolikanj hvalisane prostosti vsilili. Kakor hitro je pa to dobil, mu je jelo pa še za tabak in sol zmanjkovati.

Našim čitateljem bode znano, da so velikega francoskega pisatelja *Viktorja Hugona* danes teden v Parizu pokopali. Za poslednje počivališče so mu določili cerkev „Panteon“ imenovano, iz ktere hočejo Boga in svetnike zapoditi, ter poslopje oskrunjeno, kakor je po brezbožnosti sedanje vlade, v bodočnosti imeti za pokopališče velikih in zaslužnih mož. Takemu nasilstvu vprl se je pa nadškof Pariški, kardinal Guibert, s pismenim ugovorom, ktere ga je poslal naučnemu ministru Gobletu. „Leta 1881, pravi kardinal, zahtevali ste še postavbo, na podlagi ktere bi bili potem oskrunili Panteon, pa je niste dobili; danes Vam zadostuje za bogokletno dejanje Vaše že sam odlok! Če pojde v tem smislu dalje, nima se pridobljeno pravo nikakor nadjati obstanka. Mislim, da si s takimi sredstvi vlada ne bo pridobila zaupanja in spoštovanja. V ožgled nasilstva, ktero ste mi objavili, ne morem drugega, nego spolniti svojo poslednjo dolžnost, namreč, iz vse moči svoje žalostne duše in svoje razburjene vesti vpreti se nasilstvu, ktero se je, kakor leta 1830 porodilo pod pritiskom sodrga in ni nič drugega kakor spričevalo vladne slabosti. V imenu resnice oporekam, da se bo s tem, kakor ste se izjavili, „Panteon“ zopet dal svojemu prvotnemu namenu. Le nevednežem v zgodovini je neznano, da je kraljevi ustanovnik „Panteon“ postavil namesto starega svetišča, ktero je 1200 let služilo v proslavljenju Pariške patrone. Ugovarjam dalje v imenu javnega prava i trditvi, da izročate „Panteon“ po-

kteri so omahljivi, po vetru ali slučaju, po javnem ali očitnem mnenji, sedaj vidijo vse prezlato, sedaj vse prečerno, ter obupujejo in se morijo, ker nočejo moliti in nimajo pravega zaupanja v Boga in njegovo božjo vlado. Koliko tolažil pa prihaja nam iz vere v neumrjočnost, v prihodnje življenje in svidenje! Kolika je moč dobrega vzgleda, ki ga naj dajeta oče in mati svojim otrokom; zakaj je Marija ostala med aposteljni po vnebohodu Kristusovem in čemu v toliki obilnosti prejela sv. Duha; to se vidi v prvi cerkvi in v vseh naslednjih stoletjih. Pokazal je, v čem se potrjuje prava svetost, kako je potrebna vsakemu stanu, kako je dejanjska, in v čem se kaže poslednjič prava — notranja — lepota, ktere vzor je nam vsem — Marija.

To je bila ob kratkem tvarina, ktero je jako duhovito razpravljal P. Makso Klinkowström, izhajoč iz rodbine protestantske, duhoven reda Jezusovega nad 40 let, ki je bival mnogo po svetu, že v Ameriki, in je mož prebogat skušnje in vsestranskega znanja. Glas mu je trd, časih osoren, beseda pa izvrstna, da bi si jo človek rad za njim koj tiskal. Dokaj obilnega života se je tudi dokaj potil; vendar

— nikoli dolgočasen — znal je tako vabiti poslušalce, da so se od dne do dne množili, iz vseh stanov, vojaških in dijaških, da je bila proti koncu, vzlasti poslednji 31. dan cerkev popolnoma natlačena po vseh kotih, in je o slovesu celó može s sivimi bradami ginil do solz. — Pa nas je tudi pohvalil zadnji dan, da je bilo kaj!

Podobo preblazene Device Marije, ktero sem slikal vam 31 večerov, pravi, pustim nedovršeno; dovršujte in dovršite jo vsakteri v svojem srcu! — Hvala bodi trojedinemu Bogu in Materi Božji, ker srečno dovršim svoje delo in odidem zdrav, kakor sem zdrav prišel! — Hvalo je dajal potem premilostnemu knezoškofu v imenu svojem in vsega reda Jezusovega, dobri bratovski duhovščini, vernim poslušalcem; pohvalil je deželo Kranjsko, ki je med vsemi deželami Avstrijskimi vzlasti katoliška; pohvalil mesto Ljubljano, pohvalil celó šolsko mladino, da je marljivo prihajala k tej pobožnosti in védla se dostojno. Prosil je blagoslova nad sv. Očeta, češ, še nikdar, kar sv. cerkev stoji, ni bilo tako ljubega in vzajemnega občevanja med poglavarjem in škofi in duhovni, kakor v sedanji dóbi;

nad presvetlega cesarja Avstrije, kteri je sveto geslo še vedno poštenost, resničnost in pravednost, nad Kranjsko ljudstvo, nad družine in posamne, ter nas vse izročil Mariji v zavetje.

Govori so bili učeni, namenjeni učenim in olkanim, vzlasti moškim; a — ravno taci prihajalo ni premnogo, češ, ako vzdrami se mi vést, moral bi na posled celó k spovedi! — Čvrt slovečega razumnštva in tako zvanega učenjaštva se je vstrajno ogibal letošnjih in lanskih slovečih Šmarne! — Pač so mnogi po njih popravili si lahko svoje napačne misli in nazore o sedanji vedi in umetnji, o njunem napredku, o lažnjivih prislovcih nove dóbe, o nevarnih težnjah sovražnikov sv. vere in prave sv. cerkve itd. — Marsikaj je dobro na Kranjskem in posebej v beli Ljubljani; pa — marsikaj bi bilo lahko še bolje. Vsejalo se je dokaj dobrega zrnja, ki ne bo brez sadú; a — tega ne pričakujmo že jutri ali pojutrišnjem, temuč sadimo in prilivajmo ter z zjedinenimi močmi prosimo Kraljice nebeske, da na njeno priprošnjo dobri setvi obilno rasti dá — Gospod!

J. M.

stavnemu namenu! Dekret od leta 1806 določil ga je za službo božjo. Dalje ugovarjam v imenu konkordata, ker katoliški službi božji krivico delate! Jaz Vam ugovarjam v imenu katoliškega prepričanja, ki se čuti zaničevano; jaz ugovarjam v imenu moža, s katerim ste svetišče onečastili, kajti on sam je svojo vero na Boga in neumerjčenost duše javno pripoznal in toraj ni hotel, da bi se z njegovimi ostanki javna brezbožnost podpirala. On je poznal in razumel veličanstvo naših cerkv in svetost naše službe božje. Zastonj ste žrtovali, kar bi bili morali čuvati in zastonj si bote prizadevali rešiti, kar si bodete obdržati želeli. Ravno ta „Panteon“, iz katerega ste danes Boga in svetnike na cesto vrgli, da ste napravili s tem ondi prostor za velikane naroda, videl bo še drugačne pogrebe in morda še celó take, da se bodo družine bodočih velikanov naroda lepo zahvalile za čast svoje drage tukaj pokopavati. Ta vlada, ki je zagotavljala vsem prostost, bo doživela še čase trinoštva in razuzdanosti.“ Da se francoska vlada za to prostost ne bo ravno mnogo brigala, je gotovo; ravno tako gotovo je pa tudi, da je kardinal resnico govoril, ko ji je hude čase prerokoval, ki je še čakajo. Francozi se bližajo z velikanskimi koraki revoluciji in nihče jih ne bo od tiste zadržal, kedar se jih bo polastila.

Od Amerikancev in njim sorodnih Angležev se človek vedno lahko kaj dobrega nauči. Tako so ravno Amerikanci ob svojem času predlagali, da naj bi se velika mednarodna vprašanja, ki se med dvema državama plečejo in ktera se običajno z mečem rešujejo, predlagala na razsodbo tretji neprizadeti vele-vlasti in obe prizadeti državi morali bi se brez ugovora podvreči razsodbi. Tako bi se zabranile velike vojske. Nekaj enakega storilo se bo sedaj med Rusi in Angleži. *Afgansko vprašanje*, o katerem smo že tolikokrat pisali, rešilo se bo po omenjenem potu brez prelivanja krvi. Danski kralj Kristijan vsedel se bo na sodni stol in bo zinil modro besedo, iz ktere bo Rusija za-se, Anglija pa za-se pravico dobila. Naj bil bi to Evropi začetek nove dóbe; naj bi se le vkoreninili! Kmaló bi se napolnila vojaška založišča z odloženimi bajoneti in puškami, vojašnice bi se pa jele spraznjevati. Namesto ogromnih milijonov, ki jih sedaj leto za leto po celi Evropi vojni budget požré, prisluzile bi tiste roke, ki morajo sedaj v triletni dejanski službi puško sukati, več nego desetkrat toliko milijonov s svojim delom. Prvi bi bili toraj prihranjeni, drugi pridobljeni, dobiček toraj dvojin. Ali kakor prijazno in vabljivo je to, vendar ga nimamo upanja, da bi se spolnilo. Menda bo od vojske veljalo, kakor od revežev: „Vedno jih bote med seboj imeli!“

Izvirni dopisi.

Iz Št. Vida pri Ljubljani, 6. junija. (Naš napredek, obrtnija in rokodelstvo.) Ako si ogledamo faro Št. Vidsko, naj si bode cerkev, kakor tudi druge stavbe, moramo priznati, da je fara Št. Vid veliko veliko napredovala, smem reči, da bolj kot marsiktera fara v obližji Ljubljanskem in zakaj? Št. Vidška fara, zares lepa fara, zadobila je sedanjo vnanjo lepoto, kakor tudi svojo tako rekoč vsestransko izobraženost v obrtniji in rokodelstvu najbolj po svojih duhovnih pastirjih. Ako pogledamo samo kakih trideset let nazaj, občudovati nam je po prizadevanji ranjkega nepozabljivega gosp. Blaža Potočnika velike izvršbe pri farni cerkvi, šoli in raznih farnih podružnicah; ravno tako lepo so nadaljevali drugi nam nepozabljivi duhovni pastir, č. g. Anton Potočnik, že začeto delo svojega prednika, ako samo pogledamo na pokopališče, ktero je kras naše fare, smem reči, da ga enacega nima kmalo ktera fara na deželi. Ravno tako nam je božja previdnost dala še tretjega duhovnega pastirja, kateri je v vsakem oziru dika naše fare, kakor vesten duhovnik čuje nad svojimi ovčicami, kakor tudi v družbinskem življenju. Ni čuda toraj, ako se povzdiguje Št. Vidška fara zmirom bolj; ker dobri duhovniki so prvi pospešitelji, bodisi v vernosti, npravnosti, ali blagostanja in obrtnije svojih podložnih sploh.

In ako se ozremo na slavnost blagoslovljenja nove zastave katoliškega rokodelskega društva Št. Vidskega, moramo priznati, da se taka slavnost more le vršiti, kakor tako društvo vpeljati le v takem kraju, kjer je prebivalstvo že toliko omikano ter tudi toliko dobrih in izobraženih mojstrov in pomočnikov ima, kakor v Št. Vidski fari. Še nekaj. Začetek izobraževalnosti cerkvenega lepega petja je zadobila Št. Vidška fara ravno tudi po ranjku g. Blažu Potočniku, more se meriti že sedaj z marsiktero faro na Kranjskem.

Vsako slavnost ali slovesnost povzdiguje najbolj petje, to smo čutili pri slovesnosti 31. maja v naši farni cerkvi, in kaj bi tudi ne, ker Št. Vidška fara ima pevovodjo in orglarja, izobraženega posestnika

in izurjenega slikarja g. M. Tomca v svoji sredi, vsestransko vnetega za dobre in lepe reči. Po neutrudljivem prizadevanju g. M. Tomca se je cerkveno petje jako povzdignilo, ravno tako se je osnovalo petje čitalnično, da se smé meriti z marsikterim pevskim društvom na deželi. Pri slovesnosti pretečenega tedna smo mi farani Št. Vidski tudi opazovali s posebno zadovoljnostjo lepi red, katerega so vzdrževali reditelji Št. Vidski; kakor gosp. Valentin Zakotnik, redniki katoliškega rokodelskega društva, posebno pa glavni reditelj, g. Anton Belec, kateri gospod zasluži čast, ktera se njemu tukaj očitno izreči mora, ker g. Anton Belec je res na svojem mestu, on vse vidi in vse prav vravná, bodisi pri društvu, ali sploh pri vsaki priložnosti, kadar gré za napredek ali za božjo čast. Izvrsten obrtnik v svoji stroki, samo ako pogledamo njegovo delo pri zastavniških palicah Št. Vidskih društev, veliko več pa, ako se potrudimo v njegovo delavnico. Tukaj vidimo posebno lep svečnik (luster), ki je namenjen zopet za Št. Vidsko cerkev, prav mojstersko delo, akoravno iz domače delavnice, in to je hvale vredno, ako se domači mojstri tako podpirajo, kakor ravno pri nas v Št. Vidu.

Ker smo omenili domače obrtnije in rokodelstva, ne moremo tajiti, da je Št. Vid res napredoval, pa tudi nam bo vsakteri pritrdil, da imamo prav, ako trdimo, da je duhovščina prva pospešiteljica, bodisi v duševnim ali telesnem oziru. M.

Domače novice.

(Konfiskacija ovržena.) Z odlokom 6. junija t. l. je c. kr. deželna sodnija pripoznala, da članek „Hudodelstvo dvoboja“ v „Slovenici“ od 1. junija t. l. šte. 122 ni zakrivil prestopka § 300 po kaz. zakoniku, da je ovržena zaseženost lista po c. k. državnem pravdnistvu in da se zaseženi iztisi oprosté. — Razlogi, na ktere se razsodba opira, so sledeči: V zaseženi notici od dvoboja na 26. januarja plem. gosp. Leitgeba s c. kr. poročnikom Ballohom je bil očitni namen priobčenja pred dvobojem in njegovimi nasledki svariti, kakor tudi zoper nenravnost se vojskovati. Če se je zraven reklo, da bode Balloh najbrž manj kaznovan po vojaških postavah, kakor pl. Leitgeb po državljskih, to še ni draženje proti kaki vojaški sodnji, toliko manj, ker sodba od nikake sodnije že izrečena ni bila, ampak je le neka bolj trda oblika pregovora, s katerim se obžaluje, da se po vojaških postavah manj dvoboju nasprotuje, kakor po državljskih postavah. Ker toraj ni prestopka po § 300 drž. zak., bo zaseženje lista ovrženo.

Res, za vsak tak in enak članek smemo izvestno zatrdovati, da nikdar pri „Slovenici“ nimamo namena, kako uradnijo, bode vojaška ali državljska, zaničevati ali proti izreku kake sodnije hujskati ali dražiti, ampak vselej smo imeli le dobre in npravne namene kako pregrešno škodljivo razvado zatirati ali pred njo svariti, kar je sicer po političnem časniku storiti mogoče. C. kr. deželni sodniji smo za to razsodbo prav hvaležni, našim čitateljem bomo pa konfiscirani odlomek v lastno oceno takoj podali, kedar ga nam razpečatijo.

(Procesije presvetega Rešnjega Telesa) vršile so se včeraj pri najlepšem vremenu pri mestni fari sv. Jakopa pa pri č. oo. frančiškanih. Pri sv. Jakopu je bila ob 8. uri pontifikalna sv. maša, ktero je služil mil. gosp. prošt dr. Jarc v krasno ozališani cerkvi. Potem se je razvrstil spreved, ki je bil letos še posebno dolg zaradi velikega števila svetilcev iz raznih stanov. Razun deklic so letos svetili tudi dečki, kar je gotovo umestno. Proceji je prisostvovalo tudi več odličnih meščanov-faranov, mestnih odbornikov in magistratnih uradnikov, na čelu jim mestni župan g. P. Grasselli. — Procesija č. oo. frančiškanov, ktero je vodil preč. gosp. gvardijan P. Medic, je bila zlasti sijajna zaradi prelepih novih paramentov. Privošili smo jim tako lepo vreme, kakor je bilo včeraj. Tudi tu so dečki svetili, kar se je letos prvi-krat poskušalo, upamo, da to postane lepa navada. Bele peče in srebrni pasovi, ta stara kranjska noša, zopet sili na dan, kar smo s posebno radostjo v četrtek in včeraj opazovali. Prav je tako, da se ohrani narodna noša — bela peča, kateri pod božjim solncem para ni! Nek gospod, ki se je čez dolgo let na Kranjsko povrnil, je rekel: Brez ozira na narodnost moram pripoznati, da ta noša je krasna, vse drugače kakor danes gosposko popačena. In to je resnica; naj si jo

za ušesa zapišejo ženske gosposke in kmetiške. Opa-zovalec (tujec) je rekel od Ljubljane o času procesij presv. Rešnjega Telesa: Vidi se, da imate verno ljudstvo in da je mesto popolno katoliško. Tudi to je res, dasiravno žalibog moramo opazovati, kako liberalna brezvernost bolj in bolj sad rodi. Komaj po pet, šest sežnje od Najsvetejšega se razgovarja s klobukom na glavi kakor na semnji in pri blagoslovu stojijo kot lipovi bogovi ali kamnitni kipi. Take moramo prašati z besedo Kristusovo: Prijatelj, čemu si prišel? Ali tako zaničuješ Sinu Božjega, svojega sodnika? Da, res; nobeden se ne more siliti, da bi za procesijo hodil, ali gotovo pa pamet in olika tirja, da kedar hodi, se tudi pošteno in krščansko zadrži. Ulice, koder se je procesija pomikala, so bile povsod z zelenimi vejami obsajene, okna pa z lučmi, cveticami in prtovi okrašena. Običajno streljanje oskrbovali so pri frančiškanski procesiji vojaki, pri Št. Jakopski pa vojaki, na Gradu pa topovi.

(Pruska nesramnost.) Pri včerajšnji procesiji ravno o blagoslovu pred uršulinsko cerkvijo nastavljal se je nek nesramnež na licu vernega ljudstva s klobukom pokrit in z gorečo smodko v ustih. Ta čin je vernike toliko razjaril, da so nevoljno in glasno mrmrali. Ko ga je redarski uradnik opozoril na to nedostojnost, odgovoril je z navadno prusko nesramnostjo: „Mene ne brigajo čisto nič tukajšni „običaji“, niti obhod, jaz sem protestant!“ Uradnik mu zagrozi, da ga bode dal s silo iztirati, ako se ne odstrani. Na to grožnjo se je nesramež odstranil, a naravnost šel v mestno hišo pritožiti se. Ondi vpraša, kje je nemški konsul, češ, jaz sem prusk podanik, protestant, voditelj gradnje peči za opeko v Kosezah v službi gospoda Tönniesa. Pritožiti se pa hoče pred konsulom, da se mu je — pruskemu podaniku — grozilo iztirati ga v zapor! Ker so se vsi magistratni uradniki včerajšnjih obhodov vdeležili, opozoril se je na to, in da je na Kranjskem, toraj mora verske katoliške obrede spoštovati, in priti mu je v ponedeljek, ako se mu zdi, da je treba se pritožiti. A gospod Müller, to je slavno ime mogočnega Prusa, povrnil se je v „Zvezdo“ in zopet se je tako nesramno obnašal. To je dalo dotičnemu uradniku povod za ukazati, da ga redarji tirajo v zapor, kar se je tudi zgodilo! Izvedel bode protestant, da je v katoliški deželi in kako se gré v tem slučaju olikanemu človeku dostojno zadržati. — Prav se je toraj zgodilo oholemu Prusu, ki že tako misli, da ima povsod prvo besedo ter dela, kar hoče, vsi drugi pa morajo molčati in — se mu vklanяти.

(300 goldinarjev) poklonila je banka „Slavija“ pisateljskemu društvu v Ljubljani.

(1000 goldinarjev podpore) dobila je obrtniška šola v Kočevji od c. kr. ministra za nauk in bogočastje.

(Prve sveže hruške) videli smo včeraj na tukajšnjem trgu.

(P. Nachtigall), lazarist, bode v nunski cerkvi letos o svečanosti Srca Jezusovega vodil nemške duhovne govore.

(Pisateljsko društvo) sklenilo je konec tega meseca sklicati občni zbor, da si voli nov odbor. Letni donesek za letos določil se je po 1 gld. 50 kr. za prave in 1 gld. za podporne ude. Nova pravila so od vlade potrjena.

(Nemška šola v Ljubljani) se bo pričela jeseni ob novem šolskem letu s prvim razredom. Stariši, ki imajo za to dóbo šolskega obiskovanja godne otroke, oglasiti jih morajo na magistratu do 15. junija t. l. in naznaniti ali jih želé v nemški ali skovenski oddelek vpisati.

(„Matice Hrvatska“.) Članom tega literarnega društva je znano, da se vsakoletne knjige lahko dobé tudi vezane proti primerno nizki odškodnini. Uprava „Matice Hrvatske“ je vso to zadevo izročila posebnemu knjigovezu Iv. Schneiderju, kateri č. ude opozoruje, da se dobijo po njem elegantno vezane knjige, in sicer: 1. Kišpatić: „Iz bilinskoga sveta I.“ 1 gld. — 2. Tomić: „Poviest rimska I.“ 60 kr. — 3. Carić: „Slike iz pomorskega života I.“ 60 kr. — 4. Šenoa: „Pripovjesti III.“ 40 kr. — 5. Okrugić: „Šokica“ 30 kr. — 7. Tomić: „Kapitanova keč“ 30 kr. Toraj 3 gold. 50 kr. Same platnice pa brez veza stanejo skupno 2 gld. 70 kr. Vsak član si lahko izbere, ktere knjigo hoče imeti vezano. Toraj je vse prav praktično osnovano. Ako bi kateri izmed č. članov na Slovenskem želel posamne ali pa vse knjige vezane, naj zadevno svoto pošlje dotičnemu poverjeniku, ki bo potrebno oskrbel. Istotako se sprejemajo še novi udje.

(Lepo vreme) imeli bomo 40 dni, ker je danes na sv. Medarda dan lepo in gorko — če se bo namreč staro vremensko prerokovanje vresničilo.

(Obsojen) je bil danes Jurij Debevec pred tukajšnjo porotno sodnijo zaradi hudodelstva uboja na 3½ leta hude ječe.

(Dva tiča), pekovski pomočnik Janez Klemenčič iz Ljubljane in dimnikarski pomočnik Konrad Ros iz Kranja razdelila sta si denar kmeta Jožeta Kozela iz Milj, katerega se je 3. t. m. Klemenčič na tatinsk način polastil. Ob 11. uri ponoči sedel je namreč Klemenčič, kakor „Laib. Ztg.“ pripoveduje, v Hotemaški krčmi, kamor se je bil tudi vinjen Kozel pripeljal. Kakor je bahača in pijanega kmeta navada, da s petdesetaki rad po mizi meče, če jih namreč ima, je tudi Kozel kmalo jel po mizi svoje desetake mešati in je naposled še gostilničarja prosil, naj mu stotak zmeni, kar se je tudi zgodilo. „Šment, si misli Klemenčič, tisti-le metuljčki morajo pa še nocoj moji biti!“ Nič ni rekel, temveč prav tiho se je bil venkaj splazil, kjer je pred hišo Kozelovega konja odvezal, na voz skočil in urno pognal. Na polji zunaj vasi je konja spustil in v eni sapi nazaj tek. „Oče konj vam je ušel, brž, brž, da ga vjameva, drugače ga ne bode nič več videli.“

Kozel plane kviško, kolikor so ga sicer okorne noge še nosile, in teče za „dobrim prijateljem“ venkaj. Obilnost užitega vina položila ga je parkrat na tla in vselej mu je „dobrosrčni“ Klemenčič kvišku pomagal s tem, da ga je prav natesno čez pas zgrabil, kjer imajo kmetje svoje listnice spravljene. Ko Kozel zopet novega kozla v cestni jarek preobrbe, se je Klemenčič tudi že naveličal vednega pobiranja, je Kozela ondi pustil, sam jo je pa proti Kranji vrezal. Kozel prebudivši se, se po konji ozira, katerega tudi vresnici nedaleč ondi na polji zagleda, kjer se je prav pridno pasel. Domu prišedši se mu je pa strašansko posvetilo, kajti listnice ni bilo več; z njo vred zginilo je pa tudi 250 gl. Takoj je šel k c. kr. orožnikom, kjer je vse natanko povedal.

Možje cesarske oblasti objavili so ta dogodek v Ljubljano na magistrat, kjer so v soboto že „tiča“ Klemenčiča imeli „pri fraku“. Klemenčič je namreč hitel po doprinešeni tatvini nad Kozelom. (izmaknil mu je bil listnico vzdigovaje ga tolikrat kviško), naravnost v Kranj, kjer je pri prijatelji Rusu potrkal. Le-ta je vstal in šla sta doli k deroči Kokri denarje št. 170 goldinarjev, pravita da je bilo; listnico sta pa v Kokro vrgla. Vzela sta „vsak pol“ in hajd v Ljubljano, kjer sta se z vsem preskrbela, česar človek potrebuje. Nakupila sta si nove obleke, perila, obutala, klobuka in srebrni uri z verižicama. „Sedaj pa že bo za nekaj časa“, mislil si je vsak iz med nju in tudi bilo bi, ko bi naše redarstvo ne imelo tako dobrih nosov, ki so ju takoj odirali in hajd na Žabjek ž njima.

(Prestavljen) je na lastno prošnjo pristav c. k. okrajne sodnije v Kostanjevici, g. Ivan Nedog, z enakim dostojanstvom na Štajarsko; na njegovo mesto pride auskultant g. Henrik Franković, ki je ob enem imenovan za c. kr. pristava okrajne sodnije. — Dalje je prestavljen c. kr. okrajne sodnije pristav v Paternionu, službavajoč v Pliberku, gosp. Karl Gertscher, vsled lastne prošnje v Beljak; na njegovo mesto pride pristav g. Jurij Kristof iz Kozjega. — Pristav c. kr. okrajne sodnije na Brdu, g. Tomaž Cajnkar, prestavljen je po lastni prošnji v Laški trg.

(Od sv. Marjete poleg Rimskih toplic) se nam poroča: V soboto, 6. junija, v mraku ste se dve ženski pri kopanju v Savinji poleg „Felsenkeller-ja“ vtopile; ena je bila tamošnja kuharica po imenu Terezija Feršli, druga 16½ let stara gospodična Helena Hübler, hči najemnice restavracije pri „Felsenkellerji“. To je že tretja žrtev v enem mesecu.

Telegrami.

Trst, 7. junija. Zmaga sijajna! Nabergoj 2139, Mauroner 600 glasov. Navdušenje velikansko. Na tisoče ljudstva po ulicah. Živio Nabergoj!

Monakovo, 8. junija. Avstrijski cesar došel je semkaj in se je takoj podal v Feldafing.

London, 8. junija. Kakor „Daily Telegraph“ piše, se je sporazumljenje med Angleži in Rusi gledé afganske meje doseglo;

druzega jim menda nič več ne manjka, kakor podpisov na obeh krajih. Kakor sporoča Lloydova depeša, potopil se je v rudečem morji francoski avizo-parnik „Renard“, ki je imel 300 vojakov na sebi.

Atene, 7. junija. Na Kreti je vsled imenovanja Savas-paše za guvernerja nastal upor.

Tuji.

6. junija.

Pri **Matleu**: Grof Karl Liechtenberg, grajščak, z Dunaja. — Viljem Batlič, lekarnar, z Dunaja. — Rudolf Anton, trgovec, z Dunaja. — Žiga Mauthner, trgovec, iz Prage. — M. Stalzer, fabrikant, iz Kočevja. — Karl Hilll, gojzdni oskrbnik, iz Vidma.

Pri **Južnem kolodvoru**: Anton Schwetz in Frane Šibernek, zasebnika, iz Gradea. — S. Hartmann, zasebnik, iz Opatije. — Aleks. Kapelari, zasebnik, iz Vidma n. L.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 05 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 45 „
Akcije avstr.-ogerske banke	858 „ — „
Kreditne akcije	289 „ 20 „
London	124 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 85½ „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	60 „ 90 „

Od 6. junija.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl. 55 kr.
„ papirna renta 5%	92 „ 90 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 99 „ 50 „
„ Länderbanks	96 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	567 „ — „
„ državne železnice	297 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 126 „ 75 „
4% „ „ „ 1860	500 „ 139 „ 20 „
Državne srečke „ iz l. 1864	100 „ 168 „ 25 „
„ „ „ 1884	50 „ 166 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 „ 80 „
„ Ferdinandove sev.	106 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 44 gl., Rio 43, St. Domingo 53, Portorico 75, Cejlon 65—125, biserna 90, Java 57, Mokka 86—95.

Sladkor po 26—30 gld.

Dišave: poper 90 gl., žbice 67.

Južno sadje: dateljni 23, fige iz Kalamate 14, iz Smirne 25, rozine 14, pomaranče 4, limone 2 za vsak zaboj, rožiči 4.50, mandeljni 73.

Olje: laško 65—90 gl., albansko 41—48, dalmatinsko 43, angleško 31, petrolej 9.50.

Kože: juhtovina 260, podplatje 140—160, teletnina 357—616, jagnječi kožuhi sto komadov 70, zajčje sto komadov 20 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, isterska 110.

Bombaž: ameriški 75, indijski 47.

Ježice po 22—28 gl.

Žito: pšenica ruska 9—9.50, laška 9.25, koruza 6.75, rž 7, oves 8.75, fižol 10, grah 11—15, riž laški 14—21, indijski 12.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Mast: maslo 95—100, angleška 50.50, ogerska 59, špeh 51.50.

Košnja v najem

in sicer obojna, sena in otave, se bode oddajala na vrtu c. kr. kmetijske družbe prihodnji torek 9. junija ob 11. uri dopoldne.

Glasovir,

še rabljiv, se prodá cenó v Rožnih ulicah št. 27, I. nadstropje. (5)

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

Priporočljive slovenske molitvene knjige,

katere ima v zalogi

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

	pol usnje	vse usnje	zlata obreza
Sveta Ana ali molitvene bukvice v češčenje sv. matere Ane. Spisal Hrisogon (z velikimi črkami)	— gl. 60 kr.	— gl. 80 kr.	1 gl. — kr.
Družbene bukvice za dekleta in molitvene bukvice. Spisal J. Rozman		1 „ 30 „	1 „ 70 „
Gospod usliši moje molitev. Molitvene bukvice za pobožne Slovence. Spisal I. Volčič. (Velik tisk)		1 „ 10 „	1 „ 50 „
Hvala božja	— „ 35 „	— „ 50 „	— „ 56 „
Kruh angeljski. Molitvene bukvice za mladino	— „ 30 „	— „ 40 „	— „ 60 „
Kruh nebeški ali navod, pobožno moliti in častiti presveto Rešnje Telo s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Spisal Janez Zupančič	— „ 70 „	— „ 90 „	1 „ 20 „
To knjigo smemo čast. občinstvu toplo priporočati, ker obsega, kakor je že iz naznanjenega naslova razvidno, bogato zbirko molitev v počestčenje sv. Rešnjega Telesa. Udom, na mnogih krajih razširjene bratovšine presv. Rešnj. Telesa, bode posebno dobro služila kakor popolni molitvenik. Čisti dobiček odločen je dobroteljnemu Vincencijevemu društvu.			
Lilija v božjem vrtu ali deviški stan, njegova lepota in pripomočki ga ohraniti. Sp. Jeran in Zamejic	1 „ 40 „	1 „ 70 „	2 „ 50 „
Sveti listi in evangeliji		1 „ 24 „	1 „ 70 „
Marija Devica, Gospa Jezusovega presv. Srca. Spisal J. Dolencec	— „ 45 „	— „ 56 „	— „ 80 „
Mašne in druge molitve. Spisal L. Pintar	1 „ — „	1 „ 20 „	1 „ 50 „
Svete molitve z odpustki. Molitvenik za pobožne katoliške kristijane. Spisal Jožef Erker			
Knjiga obsega bogato zbirko za vsako potrebo primernih molitev, katere so vse z odpustki sklenjene. Papir je bel, tisk lep, črke primeroma velike. Časopisi so se o tej knjigi izvrstno izrazili ter ji prednost pred drugimi pripoznali.			
Naša ljuba Gospá presv. Srca. Spisal Ivan Volčič		— „ 90 „	1 „ 30 „
Nebeške iskricke za mladost, pa tudi za odrasčene ljudi	— „ 30 „	— „ 35 „	— „ 55 „
Razlaganje sv. maše po čast. očetu Martinu Cochemu. Domače in molitvene bukve		1 „ 40 „	2 „ — „
Šmarnice ali Majnikovi ogovori. Spisal Sim. Gaberc	— „ 90 „	1 „ — „	1 „ 20 „
Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Spisal Bonač		1 „ 24 „	1 „ 70 „
Vertec nebeški. Molitvene bukvice za pobožne Slovence. Spisal Ivan Volčič		— „ 70 „	1 „ — „
Zvonček nebeški, ali molitvene bukve z mašnimi, spovednimi, obhajilnimi molitvami itd.		— „ 52 „	— „ 80 „

Vsi tu naznanjeni molitveniki, so le en del naše zaloge in so oziroma njih vsebine vsega priporočevanja vredni. — Kdor pa želi popolnejši imenik, kateri je ravnokar izšel, mu ga tudi radi pošljemo. (4)